

EUROOPA
KONTROLLIKODA

ET

Kõne

Strasbourg, 24. oktoober 2018

Euroopa Kontrollikoja presidendi Klaus-Heiner Lehne kõne

Euroopa Kontrollikoja 2017. aasta aastaaruande esitlemine Euroopa Parlamendi täiskogu istungil

Strasbourg, 24. oktoober 2018

Kehtib esitatud tekst.

Erinevuste korral tuleb lähtuda suulisest tekstist.

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – pressiametnik T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

President, proua eesistuja, proua raportöör, austatud liikmed, volinik

Euroopa Parlamendi endise liikmena tean, et hetkel on parlamendi jaoks kiire aeg. Lisaks sellele, et praegu on seadusandlike õigusaktide koostamise tippaeg, on teie institutsioon õigusega ka kõrgetasemeline foorum Euroopa tuleviku arutamiseks ajal, mil lähenevad Euroopa Parlamendi valimised.

Seda enam on mul Euroopa Kontrollikoja presidendina põhjust teid tänada selle eest, et leidsite aega meie aastaaruande arutamiseks.

Oleme teinud märkimisväärseid jõupingutusi, et esitada teile kontrollikoja hinnang ELi finantsjuhtimise olukorra kohta aastal 2017. Selle alusel algatakse nüüd eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus, mis on praeguse parlamendi jaoks viimane.

Nagu varasematel aastatel, järelgab kontrollikoda ka 2017. aastal, et ELi raamatupidamise aastaaruanne annab selle finantsolukorrast õige ja õiglase ülevaate. Sarnaselt eelmise aastaga väljastab kontrollikoda 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete korrektsuse kohta vastupidise arvamuse asemel märkusega arvamuse.

Teisisõnu – oluline osa kontrollikoja poolt uuritud 2017. aasta kuludest ei olnud oluliselt vigadest mõjutatud, ning selle puhul pean ma silmas toetusõigustel¹ põhinevaid kulutusi ehk programme, mille raames toetusesaajatele tehtavad maksed sõltuvad teatavate tingimuste täitmisest. Toetusõigustel põhinevad maksed moodustasid enam kui poole kõigist ELi 2017. aasta eelarvest tehtud maksetest.

Lisaks vähenes jätkuvalt õigusnormide rikkumise määr ELi kulutuste tegemisel. Maksete hinnanguline veamäär oli 2017. aastal 2,4%, mis on vähem kui 2016. aastal – 3,1% ja 2015. aastal – 3,8%. See näitab, et ELi finantsjuhtimine on kindlasti liikumas õiges suunas, ning selle eest tuleb tunnustada komisjoni, kes tegi järjepidevaid jõupingutusi, ja liikmesriike.

Tahaksin tuua positiivse näitena meie järelduse, et Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist makstavad otsetoetused, mis moodustavad väga suure osa mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist, ei sisaldanud olulisel määral vigu.

Samas pean ütleva, et sageli on olemas piisavalt teavet, et suurt osa meie leitud vigadest ära hoida või avastada ja parandada. Kui komisjon ja liikmesriikide ametiasutused oleksid seda teavet kasutanud, oleks veelgi suurem osa ELi eelarvest olnud allpool kontrollikoja ja komisjoni kehtestatud olulisuse piirmäära.

Daamid ja härrad

On aeg edasi liikuda. Juhtimis- ja kontrollisüsteemid on paranenud ning nüüd on meil võimalus neid edusamme oma auditites kasutada.

2017. aastal katsetasime ühtekuuluvuse valdkonnas muudetud lähenemisviisi. Oluline muudatus oli see, et vaatasime läbi ja tegime uuesti kulutuste eest vastutavate poolte tehtud varasemad läbivaatamised ja kontrollid. Uue lähenemisviisi abil soovime anda parlamendile kulutõhusal viisil parema geograafilise ja fondipõhise ülevaate, mis hõlmaks tervet ELi.

¹ Välja arvatud mõned maaelu arengu kavad.

Järgmistel aastatel laiendame seda projekti ka muudele kuluvaldkondadele, kui selleks vajalikud tingimused on täidetud.

[Härra][Proua] President, lugesin suure huviga hiljuti avaldatud 2018. aasta Parlameetri uuringut. Selles väljendatud tugev toetus ELi kuulumisele ja eurole teeb tuleviku suhtes kahtlemata optimistlikuks. Samas on toetust väljendatud väga ebaühtlaselt, ja see on probleem, millega meil tuleb tegeleda.

Nii ELi aasta- kui pikaajalised eelarved on oma olemuselt vahendeid jaotavad, ja nende suhtes otsuste tegemine toob sageli kaasa poliitilisi komplikatsioone liikmesriikide jaoks, kes tunnevad, et neid on „kõrvale jäetud“. Kontrollikoja jaoks on oluline tagada, et mis tahes poliitiliste otsuste tegemisel võiksid kodanikud nii Bukarestist, Helsingist kui Lissabonist oma silmaga näha ja seetõttu kindlad olla, et ELi vahendeid pole kasutatud mitte üksnes õigesti, vaid ka targasti.

Me nimetame seda protsessi tulemusauditiks, ja ma võin teile kinnitada, et selliseid auditeid näete järgmistel kuudel ja aastatel järjest rohkem. Arvukad vestlused, mida olen pidanud nii selles majas kui riikide pealinnades, on kontrollikoda järjepidevalt selles suunas juhtinud.

Daamid ja härrad

Kontrollikoda on osutanud, et mitmel liikmesriigil on raskusi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendite tõhusa kasutamiseks. Sellega seoses on tervitatav, et komisjon on teinud ettepaneku võtta järgmiseks finantsperioodiks mitmeid meetmeid, mis peaksid aitama ühtekuuluvusfonde paremini kasutada. Lähipäevil avaldab kontrollikoda üksikasjaliku arvamuse asjassepuutuva õigusakti kohta.

Samas on ELi eelarve jätkuvalt tugeva surve all nende maksete mahu tõttu, mille suhtes on võetud kulukohustused tulevasteks aastateks. 2020. aasta lõpuks peaksid täitmata kulukohustused veelgi suurenema. Meie hinnangul peaks täitmata kulukohustuste kasvav maht olema järgmise mitmeaastase finantsraamistiku prioriteet.

Daamid ja härrad

ELi kogueelarve moodustab alla 1% kogu ELi kogurahvatulust.

Niisiis, kuigi on oluline, et ELi eelarvet kasutataks tõhusalt, peame me jääma realistlikuks selle suhtes, mida on võimalik meile usaldatud vahenditega saavutada. EL saab oma kodanike usalduse võita või säilitada üksnes siis, kui vastab talle pandud ootustele.

Näidakem neile, et suudame pakkuda, mida lubame, pakume seda tõhusalt ja viisil, mis tõepoolest muutusi kaasa toob.

Täna teid tähelepanu eest.